

A Fővárosi Ítéltábla dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Kosik Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző: dr. Kosik Kristóf ügyvéd) által képviselt alperes neve Zrt. (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. február 20. napján kelt 65.P.23.057/2019/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és az alperest elégtételadó közlemény közzétételére kötelező rendelkezésből mellőzi a való tények megjelentetésére vonatkozó rendelkezést. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az elsőfokú bíróság ítéletének fejrészában az alperes székhelyének címét kijavítja akként, hogy az helyesen

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] A felperes a ... munkavállalói érdekképviseletének tisztviselője volt évtizedeken át, majd az ... Szakszervezet (...) vezetői tisztségét töltötte be. A 2018. évi országgyűlési választásokon a ... (...) és más ellenzéki pártok támogatásával országgyűlési képviselő jelöltséget vállalt, amiről a párt Facebook oldalán 2018. január 19-én adtak hírt. Megmérettetésére végül is nem került sor, mert más politikus javára visszalépett. A választásokat követően szakszervezeti tisztségeiről lemondott, mert politikai téren kívánta a munkavállalók érdekeit képviselni.
- [2] Az alperes jogelődjének, a ... Kft.-nek a kiadásában megjelenő ... című napilapban és annak online kiadásában a 2018. évi országgyűlési választásokat megelőzően hét nappal, 2018. március 31-én „...-kampány a buszvezetők körében” címmel jelent meg egy írás. Ebben arról írtak, hogy a felperes személyes, politikai céljaira használja az általa vezetett szakszervezet irodáját és munkatársait. Meg nem nevezett munkavállalóra hivatkozva közölték, hogy a járművezetők sorra lépnek ki a politizáló vezetőjük miatt a szakszervezetből. Amíg ő kampányol a tagság fogyatkozik. Több a felperes megtorlásától féltő tag azt mondta a felperes visszaél az eszközeivel, munkaidő-kedvezményrel jutalmazza a neki kampányolókat, azokat, akik segítenek neki a kerületben a szórólapok terjesztésével, plakátok ragasztásával. A felperes kapcsolati tőkéjét, szervezete infrastruktúráját használja fel, hogy a parlamentbe jusson, miközben elhanyagolja szakszervezeti megbízatását, nem jár érdemi tárgyalásokra. Az általa vezetett szakszervezetben más szakszervezetekkel szemben

magasabb a tagdíj, a felperes többmilliós fizetése tekintélyes. ... hivatalba lépése után fizetése megugrott, 2006-ról 2007-re 51%-kal, következő évben 40%-kal nőtt.

- [3] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a ... című napilap online és nyomtatott kiadásában egyaránt 2018. március 31. napján megjelent „... Kampány a buszvezetők körében” című cikkében azzal, hogy valótlanul állította, miszerint
- „A ... i közlekedési vállalat munkavállalóinak érdekvédelme helyett hetek óta személyes politikai céljaira és kormányellenes kampányolásra használja az általa vezetett ... Szakszervezet irodáját, illetve munkatársait felperes neve.” (1)
- „A járművezetők sorra lépnek ki a politizáló vezető miatt.” (2)
- „Megfeledkezik az általa jelenleg is képviselt, közösségi közlekedésben alkalmazott dolgozóról, sőt személyes céljaira használja fel őket.” (3)
- „A szakszervezeti vezető visszaél eszközeivel, például a munka törvénykönyve által is biztosított lehetőséggel, úgynevezett munkaidő-kedvezményrel jutalmazza azokat a buszvezetőket, akik segítenek neki az ellenzéki kampányban, így például plakátokat ragasztanak, szórólapokat terjesztenek a XVI. kerületben.” (4)
- „felperes neve többmilliós fizetése eleve tekintélyesnek mondható” ... „... hivatalba lépése után 2006-ról 2007-re 51 százalékkal ugrott meg, a következő évtől pedig újabb 40 százalékkal emelték a fizetését.” (5)
- Kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, és e körben kötelezze a 2018. március 31. napján megjelent „... Kampány a buszvezetők körében” című cikk online megjelenésének eltávolítására. Elégtételként arra is, hogy az ítélethirdetést követő első online és első nyomtatásban megjelenő lapszámában is, a 2018. március 31. napján megjelent cikkel megegyező terjedelemben fejtse ki, hogy a fenti valótlanságokat állította, amelyért a felperestől bocsánatot kér. Tegyen közzé a valóságnak megfelelő tudósítást a felperes megszólalási lehetőségének biztosításával, továbbá az elégtételadás körében az általa valóságként megfogalmazottakat is tegye közzé.
- Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.000.000 forint sérelemdíj és annak 2018. április 1. napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamatának megfizetésére.
- Csatolta a felperes bérkimutatására és a szakszervezeti taglétszám alakulására vonatkozó adatokat tartalmazó iratokat, továbbá a ... Zrt. és a szakszervezetek között létrejött Együttműködési megállapodást, amely a munkaidőkedvezményre vonatkozik.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes a választásokon történő indulásával politikai közszereplővé lépett elő, ezért a rá vonatkozó kritikát fokozottan köteles tűrni. Csatolta a ... facebook közleményét a felperes indulására vonatkozóan. A cikk közvetlenül a választásokat megelőző napokban jelent meg. Számos alkotmánybíróági határozatra és eseti döntésre is hivatkozott a hasonló jellegű szólások megítélésének szempontjai tekintetében. Az (1) és (3) közlés tekintetében azzal érvelt, hogy a felperes az újságíró következtetését sérelmezi, amelyet azonban valós tények alapján alkotott. Az ugyanis nyilvánvaló, hogy a választási kampány finisében a feladatok megszorodnak, ezért a felperes, mint jelölt az érdekvédelmi feladataival kevesebbet tudott foglalkozni. A szakszervezeti iroda használatával összefüggésben a ...hu internetes hírportálon megjelent „Szakszervezeti irodájából kampányol felperes neve” című cikkben foglaltakra utalt. Az pedig nem sértő vélemény, hogy a felperes „megfeledkezik” a tagokról. A (2) közlés esetében álláspontja szerint a felperes által csatolt kimutatás nem megfelelő bizonyíték. Abból az látszik, hogy az ...-en belül a buszvezetők létszáma jelentősen csökkent 2018 januárja óta. A ... bejelentése és az adatok fényében a felperes, mint közszereplő nem sérelmezheti az alperesi közlést.

A (3) közlés tekintetében a dolgozók személyének felhasználása körében ugyancsak a már hivatkozott ...hu cikkekre utalt, továbbá a perben kihallgatott tanú vallomására.

A (4) közlés esetében álláspontja szerint a csatolt megállapodás nem cáfolja a cikkben írtakat.

Az (5) közlés vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a felperes által csatolt kimutatás szerint a felperes több alkalommal is milliós nagyságrendű fizetéshez jutott. Így 2007 júniusában, júliusában, továbbá decemberben is. Ezen túlmenően 2008 márciusában, júniusában, szeptemberben és novemberben több mint 2.000.000 forint juttatásban részesült. Hivatkozott továbbá az ...hu elnevezésű hírportál egy írására is e körben. A bizonyítás körében arra hivatkozott, hogy a cikk olyan személyek nyilatkozatán alapul, akik anonimitást kértek az újságírótól, ami az informátorokat megilleti.

Az elégtételadás körében arra hivatkozott, hogy a felperes kétszeres elégtételadásra tart igényt. Kifogásolta a valóság körében közzétenni kért nyilatkozatokat tartalmi szempontból is.

A sérelemdíj vonatkozásában eseti döntésekkel támasztotta alá azon álláspontját, hogy a felperes arra nem jogosult egyrészt közszereplői minősége okán, másrészt azért, mert konkrét nem vagyoni sérelemre vonatkozó tényelőadást nem tett.

[5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének nagyobb részben helyt adott és megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát a jogelődje által kiadott ... című napilap online és nyomtatott kiadásában 2018. március 31. napján „...-kampány a buszvezetők körében” címmel megjelent cikkben írt valótlan és sértő tartalmú alábbi közlésekkel:

Alperes jogelődje valótlanul állította, hogy a felperes (felperes neve) a ... munkavállalói érdekvédelme helyett hetek óta személyes politikai céljaira és kormányellenes kampányolásra használja az általa vezetett ... Szakszervezet (...) irodáját, továbbá, hogy a felperes politizáló tevékenysége miatt járművezetők sorra lépnek ki a szakszervezetből. Ezen túl valótlanul állította, hogy felperes szakszervezeti vezetőként visszaél eszközeivel, így munkaidő-kedvezményrel jutalmazza azon buszvezetőket, akik segítenek neki az ellenzéki kampányban, továbbá valótlanul állította alperes jogelődje, hogy több milliós fizetése volt a felperesnek.

Kötelezte az alperest, hogy a további jogsértéstől eltiltás mellett a ...nak az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő online, illetve nyomtatott számában nyolc napon belül tegye közzé közleményként az ítélet jogsértést megállapító rendelkező részét azzal, hogy az alábbi való tényeket is közli a jogsértő tartalommal szemben:

Felperes nem használta a szakszervezeti irodát politikai célra és épp azért nem vett részt szakszervezeti tevékenységben a politikai kampány időszakában, hogy a látszatát is kerülje, hogy két funkcióját összekeveri. Az ... és más közlekedési ági szakszervezetek tagsága körében a kampány időszakában, illetve azt követően bekövetkezett létszámváltozások nem bizonyított, hogy összefüggésben lennének felperes politikai tevékenységével.

Kötelezte továbbá az elsőfokú bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 forint sérelemdíjat és ezen összeg után 2018. április 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett félévet megelőző első napon érvényes jegybanki kamatot és 170.000 forint nettó perköltséget.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét és perköltség igényét elutasította és kötelezte a feleket, hogy fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra egyenként 30.000-30.000 forint eljárási illetéket.

Ítéletében ismertette a peres feleknek a perben tett valamennyi nyilatkozatát. Abból indult ki, hogy az alperesi írás országgyűlési kampányidőszakban felperes politikai tevékenysége és szakszervezeti érdekvédelmi tevékenysége összeegyeztethetősége kritikájaként jelent meg, így e tevékenységek végzése körében a felperes a kritikát fokozottabb mértékben köteles tűrni. Azt is rögzítette, hogy az Alaptörvény és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.), valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló, 2010. CIV. törvény (Smtv.) felek

által hivatkozott rendelkezései alapján a sajtószervet automatikus védelem nem illeti a valótlan és sértő tartalom vonatkozásában. Ismertette a Smtv. 4. § (3) bekezdését, 10. §, 13. §, 14. § (1) bekezdését, a Ptk. 2:42.§, 2:45. § (2) bekezdés rendelkezéseit, a bizonyítás körében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 265. §-át, 278. § (1) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság 14. számú állásfoglalás releváns rendelkezését.

Megítélése szerint a sajtószervnek közéleti témában történő megszólalás során nincs jogszabályi kötelezettsége az érintett megnyilatkoztatására, azonban fokozott gondosság hárul rá az olvasók hiteles és pontos tájékoztatása körében. Az informátoroktól származó ismeret kontrolljának kötelezettsége terheli és a más sajtószervektől átvett információk hitelességét is köteles igazolni. Ezek hiányát az alperes terhére értékelte.

A PK 12. számú állásfoglalás alapján azt rögzítette, hogy olyan állítások vonatkozásában terhelte az alperest bizonyítási kötelezettség, amely állítások tényekkel bizonyíthatók és a felperes megítélése szempontjából relevánsak. Azon kijelentések bizonyítandók, hogy kampánycélra használ tárgyi és személyi eszközöket felperes, tevékenysége miatt lépnek ki a járművezetők, mégpedig politizáló tevékenysége miatt, hogy munkaidő-kedvezményrel jutalmazva a számára biztosított eszközökkel visszaélve jár el felperes, illetve több milliós fizetése van, ennek mértéke a cikkben írtak szerint emelkedett. A kijelentések valóságtartalma igazolása körében értékelte a felek által csatolt okirati bizonyítékokat, a felperes személyes előadását, ... tanúvallomását.

A felperes által sérelmezett (1) közlés tekintetében úgy foglalt állást, hogy e körben a felperes keresete túlnyomó részben alapos. A kihallgatott tanú vallomása nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy a felperes munkaidőben az érdekképviselési tevékenység végzése helyett, az ... választott tisztségviselőjeként, politikai kampánytevékenységet végez. A felperes személyes előadásában e két tevékenységét elkülönítette, ezt a tanú is megerősítette. Az alperes a tárgyi eszközök használata körében megállapította, hogy az alperes valótlan közlést tett, amely a felperes megítélése szempontjából lényeges és sértő is. Megítélését negatívan befolyásolja, ha azt állítják róla háttérbe szorítja szakszervezeti munkáját politikai szerepvállalása miatt. Miután az alperes a cikk megírása előtt erről a felperest nem kérdezte meg indokoltnak tartotta, hogy a felperesi álláspont is napvilágra kerüljön, ezért az elégtételt adó közlemény körében kötelezte az alperest annak közlésére is, hogy a felperes a két funkciót tudatosan ketté kívánta választani. Arra vonatkozóan, hogy munkatársait is használta személyes politikai céljai megvalósítása érdekében az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Megítélése szerint az a felperes által sem vitatott tény - amit a tanú is megerősített - hogy a munkavállalók munkaidő után szórólapoztak a felperes érdekében erre a következtetésre alapot adott. A felperes ugyanis nem kommunikálta a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hogy két irányú tevékenységét elkülöníti.

Hasonló okfejtéssel utasította el a felperes keresetét a (3) sérelmezett közlés vonatkozásában. Ez ugyanis részben a dolgozók személyes célokra történő felhasználását sérelmezte. Az pedig, hogy megfelelnek az általa képviselt dolgozókról olyan következtetés, amely sajtó-helyreigazításra sem adna alapot. Úgy ítélte meg a bíróságnak nem feladata állást foglalni abban a kérdésben, hogy a felperes az érdekképviselési munkát háttérbe szorító politikai tevékenységet vállalt-e, avagy sem.

Az elsőfokú bíróság a (4) és (5) sérelmezett közlések tekintetében úgy foglalt állást, hogy azok valótlanok és a felperesre nézve sértőek is, ezért alkalmasak a személyhez fűződő jog, a jóhírnév megsértésének megállapítására, mert azok a felperest jogsértő tevékenységgel vádolták. Ebbe a körbe tartozik az az állítás, hogy a felperes visszaél eszközeivel, munkaidő-kedvezményrel jutalmazza, akik plakátot ragasztanak neki. E körben az alperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a tanú vallomása az állítást nem támasztotta alá. A ... és a szakszervezetek között létrejött megállapodás pusztán a munkaidő kedvezmény biztosításának lehetőségét támasztotta alá, annak tényét nem. Önmagában az újságíró informátorának védelme az alperest a bizonyítási kötelezettség alól nem mentesíti, mert egyéb bizonyítási lehetőség is a rendelkezésére állt.

Azon közlés vonatkozásában, hogy a buszvezetők sorra lépnek ki a szakszervezetből a politizáló vezető miatt ugyancsak azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, bizonyítékot nem terjesztett elő. A felperes által indítványozott tanú által készített összeállítás megkérdőjelezése nem teszi az alperes védekezését eredményessé. Ez az összeállítás a felperes által vezetett szakszervezeti szövetség egyik tagszervezeténél igazolt kismértékű létszámcsökkenést. A tanú vallomása viszont azt támasztotta alá, hogy erre a felperes szakszervezeti vezetői pozíciójából történő távozását követően került sor. Az alperes által hivatkozott televíziós nyilatkozat és facebook bejegyzés, valamint a létszámcsökkenés közötti okozati láncot az alperes nem bizonyította.

A valóság közlése tekintetében az alperesi érvelésnek az elsőfokú bíróság részben helyt adott. Annak közlésére kötelezte az alperest, hogy nem bizonyított a taglétszám csökkenés és a felperes politikai tevékenysége közti összefüggés. Úgy ítélte meg, hogy a bíróság nem foglalhat állást szociológiai, politikai kérdésben. Valótlan adatokon alapuló téves következtetés kinyilatkoztatására azonban az alperesnek nincs joga, a véleményformálásnak való tényeken kell alapulnia. Lehet azokból téves következtetést levonni, de szándékosan (vagy súlyos gondatlanságból, mert az érintettet nem nyilatkoztatja meg, nem kér be ezzel kapcsolatos adatokat a szakszervezetektől, ... Zrt.-től) valótlan adatokon alapuló véleményformálás nem élvez alkotmányos védelmet.

A felperes több milliós fizetésére, annak a cikk szerinti növekedése tárgyában ugyancsak részben adott helyt a keresetnek. Megítélése szerint a felperes által csatolt jövedelem kimutatás alapján csak az állapítható meg, hogy a felperes jövedelme egyes hónapokban egyéb juttatásokkal elérte a bruttó 1.000.000 forintot, ez azonban nem értékelhető több milliósnak. Az alperes ezt a valótlan közlést abban a szöveggörnyezetbe helyezte amelyben arról írt, hogy a felperes által vezetett szakszervezetnél a tagdíjak más szakszervezetekhez képest magasabbak. Ebben a környezetben ez a valótlan kijelentés alkalmas arra, hogy a felperest hátrányosan ítéljék meg a munkavállalók, szakszervezeti tagok, de egy átlag olvasó is. Azt, hogy évről évre nőtt, 2006-ról 2007-re és 2007-ről 2008-ra a felperes jövedelme 51, illetve 40%-kal, a felperes által csatolt bérjegyzék nagyságrendileg alátámasztotta, ezért e körben nem volt alapos a felperes igénye, a kérelmet e részében elutasította.

Alaposnak ítélte a további jogsértéstől történő elutasítás iránti kereseti kérelmet is az elsőfokú bíróság azzal azonban, hogy nem találta indokoltnak a teljes írás eltávolítását az online verzióból. Arra volt tekintettel, hogy elégtételadásként a felperes a valótlan tények közlésére vonatkozó közlés mellett a valóság közlésére is igényt tartott, mely igénynek részben helyt is adott. Indokolása szerint, az elégtételadó közleményben adta meg a lehetőséget a felperesnek a saját álláspontja közlésére. Ebben az esetben kaphattak ugyanis az olvasók teljes képet.

Bocsánatkérésre azonban nem kötelezte az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest, mert megítélése szerint egy politikai tevékenységet vállaló szakszervezeti tisztségviselő kritikájaként jelent meg az alperesi írás, ennek egyes valótlan, túlzó, alá nem támasztott kijelentései miatt elnézés kérésre az alperesi lap nem kötelezendő.

Kötelezte viszont az elsőfokú bíróság sérelemdíj megfizetésére az alperesi kiadót jogutódként, amely felel a jogelőd cikke jogsértésével okozott hátrány miatt. Ismertette a Ptk. 2:52. § (1)-(3) bekezdéseit, a Pp. 279. § (3) bekezdését. Értékelte, hogy a felperes helyreigazítás iránti igénnyel a sajtószerv felé nem élt, a cikk miatt őt ért hátrányok vonatkozásában személyes előadása nem volt elégséges. Az alperes terhére értékelte azonban, hogy nem igazolt informátorokra hivatkozással jelenített meg, más lapokra történő pusztán utalással cikket, azaz ellenőrizetlen információkat tett közzé. Az írás kizárólag a felperes hátrányos befolyásolására volt alkalmas, megszólalási lehetőséget nem biztosított részére. A közügyek megvitatásának színtere a politikai kampány, ha ennek keretében sajtószerv szerepet vállal és cikket jelenít meg az adott politikai szereplő bemutatására, az nagyobb kötelezettséget ró a sajtószervre a lakosság tájékoztatása körében. Ha félretájékoztatásában vesz részt a sajtószerv és az utóbbi bebizonyosodik, a hátrány bizonyítása nem terhelheti az érintettet. A sajtószervet az őt terhelő fokozott gondossági kötelelem elmulasztásából

eredően azonban indokolt szankcióval sújtani. A felperes milliós nagyságrendű sérelemdíjra nem tarthat igényt, mert közéleti szereplőként tágabb tűréshatárral kell bírjon a tevékenysége adott esetben alaptalan, való tényekből levont téves következtetésekben megnyilvánuló bírálata körében. Minderre tekintettel 500.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest az elsőfokú bíróság. A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (2) bekezdése, a le nem rótt illeték viseléséről a 31/2017. IM rendelet 2. § (3) bekezdése alapján döntött.

[6] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a keresetnek helyt adó részt érintően változtassa meg, a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el és a perköltség viselésére a felperest kötelezze.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetnek helyt adó része megalapozatlan és jogszabálysértő. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az ítéletet a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjára és 369. § (4) bekezdés a) és b) pontjára tekintettel bírálja felül.

Kérte azt is, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 351. § (1) bekezdése és a 353. § alapján javítsa ki, mert az ítélet fejléce az alperesi székhelycímet hiányosan tünteti fel: alperes székhelye helyesen ..., az ítélet rendelkező része (1. oldal) és indokolása (3. oldal) alperes jogelődjét tévesen a ... Kft.-ként nevesíti, noha az alperes jogelődje helyesen ... Kft.

Álláspontja szerint a szakszervezeti iroda használata körében az ítélet ellentmondásos. A felperes azon szándékából, hogy szakszervezeti és politikai tevékenységét el kívánta különíteni nem következik, hogy ez az eszközök használata körében is megtörtént. A tanú e körben határozott vallomást nem tudott tenni, mert eltérő időben végeztek munkát az adott helyiségben. Vallomása legfeljebb csekély használatra, nem a használat teljes hiányára utal. Abból, hogy a szakszervezeti tevékenységből hátrébb vonult nem lehet olyan következtetést levonni, hogy a szakszervezeti irodát, infrastruktúrát sem használta. A valóság közlésére vonatkozó igény vonatkozásában éppen ezért a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Ezen túlmenően a valóság közlése ténylegesen a valótlán közlés negatív szempontú megismétlése, ami kétszeres szankciónak tekinthető.

Álláspontja szerint ellentmondásos az elsőfokú bíróság döntése arra vonatkozóan, hogy helyt adott a valóság közlésnek abban a részben, hogy a felperes azért nem vett részt szakszervezeti tevékenységben a politikai kampány időszakában, mert a látszatát is kerülni igyekezett, a funkciói összekeverésének, miközben ítélete indokolásában azt állapította meg, hogy az nem nyert bizonyítást, miszerint a felperes ezt miként kommunikálta a tagság felé. Emiatt pedig a felperes keresetét el is utasította a munkavállalók személyes célra történő igénybevétele körében. Álláspontja szerint ezért okszerű újságírói következtetésnek minősül, hogy a felperes a kampányidőszakban nem kerülte a kívülvilág felé annak látszatát, hogy két funkcióját keveri. Ez pedig nem ad alapot jogsértés megállapítására. Az pedig nem bizonyított, hogy egyáltalán nem vett részt szakszervezeti tevékenységben a kampányidőszakban.

A járművezetők szakszervezetből kilépésére vonatkozóan az elsőfokú bíróság iratellenes és megalapozatlan döntést hozott. ... tanú ugyanis úgy nyilatkozott, hogy „nőtt a kilépés, a választások közeledtével különösen, illetve felperes távozása után lett még nagyobb létszámú a kilépők száma.” A választások közeledte megfogalmazás hosszabb időszakra utal, nem csak a 2018 márciusát megelőző napokra, hetekre. A csatolt kimutatás szerint a taglétszám csökkenése 2018 januárja és áprilisa között észlelhető, legnagyobb mértékű 2018. február-márciusban volt. Erre tekintettel a „sorra lépnek ki” megfogalmazás legfeljebb túlzó, de nem valótlán. Hivatkozott ... vallomására is. A felperes személyes előadása és a tanú vallomása is arra utal, hogy a felperes megítélése nem változott hátrányosan a perbeli írás miatt, arra politikai szerepvállalása volt hatással.

A felperes visszaélésére vonatkozó közlés tekintetében az alperes az érdemi védekezésére utalt vissza, ezen belül is a ... és a szakszervezetek közötti megállapodásban foglalt lehetőségeire. ...

vallomása a felperesi álláspontot nem erősítette meg, mert, ha a visszaélés lehetősége fel sem merült, úgy szükségtelen a megállapodás.

A felperes milliós fizetése körében észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság a felperes béradatait nem teljeskörűen rögzítette az ítéletben. A tényleges adatokból megállapíthatóan a felperes 2006-ban két alkalommal, 2008-ban pedig 4 alkalommal havonta 2 millió forintot meghaladó jövedelmet szerzett, és ezeket az adatokat az elsőfokú bíróság indokolatlanul hagyta figyelmen kívül. Figyelembe véve azt, hogy a felperes 2007-ben 3 hónapon át kapott bruttó 1 millió forint feletti járandóságot, az alperesi közlés nem valótlan. A szakszervezeti tagdíjak vonatkozásában a felperes nem érvényesített igényt, ezért az arra történő utalás szükségtelen volt.

A sérelemdíj körében az alperes azt hangsúlyozta, hogy nem tekinthető köztudomású ténynek, miszerint a cikk miatt a felperes magyarázkodásra szorult. Különösen akkor nem, ha az elsőfokú bíróság azt rögzítette ítéletében, hogy a felperes személyes előadása e körben „nem tartalmazott különösebb tényelőadást.” Megismételte, hogy a felperes megítélése a cikk miatt nem változott hátrányosan, arra volt adat, hogy a szakszervezetből kilépőket inkább a felperes politikai szerepvállalása befolyásolta. Utalt arra, hogy maga a felperes is összeegyeztethetetlennek tekintette a két funkciót. Eseti döntésekre hivatkozott azon álláspontja alátámasztására, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően a sérelemdíj kiszabásának feltételeit. Azt emelte ki, hogy a sérelemdíj nem automatikusan jár, hanem a bekövetkezett nem vagyoni sérelem kompenzációjaként, amit viszont a felperes nem igazolt. Mindezek alapján a sérelemdíj iránti igény elutasítását kérte, ennek hiányában annak mérséklését.

A másodfokú eljárással összefüggésben 12.500 forint + áfa munkadíjra tartott igényt.

- [7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes tévesen hivatkozik arra, hogy nem bizonyította, miszerint a szakszervezet irodáját nem használta kampányeszközként. A perben ugyanis a bíróság részben a saját előadása alapján, részben a tanú által előadottak alapján állapította meg a tényállást, ezért a lehetséges mértékben bizonyította a tényeket. Ezen túlmenően az alperes nem ajánlott fel semmilyen bizonyítékot, annak ellenére, hogy az ő érdekében áll annak valóságtartalmának bizonyítása [Pp. 265. § (1) bekezdés].

Vitatta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ellentmondásos lenne a szakszervezeti infrastruktúra használata körében. Közömbös, hogy egyes eszközök használatát konkrét esetekben a tanú mennyire tudta figyelemmel kísérni. A cikk tartalma szempontjából azért nincs ennek különös jelentősége, mert a felperes egyébként is jogosult volt korlátozásmentesen használni a szakszervezet által biztosított eszközöket (telefon, laptop). Az alperesi cikk állítása azért sértő, és azért valótlan, mert azt a látszatot kelti, hogy nem a munkájára, hanem kampánycélokra használta a szakszervezeti irodát mindezt ráadásul jogszerűtlenül. A tanú vallomása ugyanakkor igazolta, hogy az elnökséggel az volt a megállapodás a felek között, hogy a felperes azért marad távol a szakszervezeti irodától és a tárgyalások lebonyolításától, hogy még véletlenül se merüljön fel valamelyik funkciójának a másik érdekében való felhasználása. Az alperes cikke viszont ebben a kérdéskörben ellentmondásos, mert egyszerre állítja, hogy elhanyagolta a szakszervezeti munkát, és egyszerre azt, hogy a szervezet infrastruktúráját használja jogosulatlanul.

Ugyancsak nem ellentmondásos az ítélet a felperesnek a tagság felé történő kommunikációjára vonatkozóan tett megállapításai körében. Ugyanakkor az alperes bizonyítási kötelezettségének ezen a téren sem tett eleget. Forrásvédelmi hivatkozása sem lehet alapos, tekintettel arra, hogy a felperes már nem dolgozik sem a szakszervezetnél, sem annál a munkáltatónál, ahol az állítólagos név nélkül nyilatkozó személy, ezért nem lehetett akadálya annak, hogy az alperes akár a bíróság által ellenőrizhető módon, zárt adatkezeléssel mégis bizonyítsa állításait.

A taglétszám csökkenésével kapcsolatosan az alperes fellebbezésében összefüggéseiből kiragadva értelmezte a tanú vallomását. Azt ugyanis a tanú nem tagadta, mint ahogyan a felperes sem, hogy voltak néhányan, akik kiléptek a felperes politikai szerepvállalása után, azonban azt egyáltalán nem

lehetett állítani, hogy ezek tömegesek lettek volna, másrésről a kilépések okát alapvetően csak akkor lehet ismerni, ha azt maga a tag felfedi. Az az állítás tehát, amely a felperes politizálását és a tagok kilépését ok-okozati összefüggésbe hozza, olyan valótlan állítás, amelyet nem bizonyított az alperes.

A felperes fizetésével kapcsolatos alperesi állítás azt jelenti, hogy havonta legalább kétmillió, de még ha megengedőbben is értelmezzük, akkor is minimum stabilan egymillió forint feletti fizetéssel kell rendelkeznie. Az alperesi fellebbezés is, de a felperes által becsatolt dokumentumok is cáfolják, hogy többmilliós fizetése lett volna. Az, hogy voltak olyan hónapok, amikor a bruttó összegek a prémiumokkal együtt átlépték az egymillió forintot, nem jelenti azt, hogy tartósan, rendszeresen a fizetése többmillió forintot tett ki.

A másodfokú eljárással összefüggésben 20.000 forint ügyvédi munkadíj erejéig csatolt költségjegyzéket.

- [8] Az alperes fellebbezése kisebb részben alapos.
- [9] Az elsőfokú ítéletnek a keresetet elutasító rendelkezéseit a másodfokú bíróság a Pp. 358. § (3) bekezdése alapján nem érintette. Az elsőfokú bíróság anyagi jogi pervezetése körében az alperes fellebbezése során indokait nem adta elő, ezért a Pp. 369. § (4) bekezdés alapján sem volt szükséges az elsőfokú bíróság ítéletének vizsgálata [Pp. 370. § (1) bekezdés, 371. § (1) bekezdés].
- [10] Az alperes fellebbezésében lényegében az elsőfokú eljárásban előadott védekezését ismételte meg, azonban a másodfokú bíróság a jogsértés megállapítása körében nem látott indokot az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonására.
- [11] Arra helytállóan hivatkozott az alperes, hogy a sérelmezett közlemény a választási kampány során egy, a választásokon aktív szerepet vállaló személy magatartásával összefüggésben, azt bírálva jelent meg. A felperes, mint közszereplő a vele szemben megfogalmazott kritikát magasabb szinten köteles tűrni. Ezt a nézetet támasztják alá a hivatkozott alkotmánybírósági határozatok is. Az Alkotmánybíróság azonban több határozatában is nyomatékosította, hogy a sajtószabadság nem korlátozhatatlan. Határozataiból az következik, hogy a szabad szólás akkor élvez magasabb szintű védelmet amennyiben közügyekkel összefüggésben kerül arra sor. Az emberi méltóság alkotmányos helyéből azonban egyenesen következik, hogy az, még a kitüntetett szereppel bíró vélemény szabadságnak is korlátja lehet. Megerősítette, hogy a tények megghamisítására nem vonatkozhat az alkotmányos védelem, ezért még a büntetőjogi szankcionálás sem eltúlzott abban az esetben, ha a becsület csorbítására alkalmas tény állító tudta, hogy a közlése valótlan, vagy azért nem tudott annak valótlanágáról, mert a foglalkozása alapján elvárható körültekintést elmulasztotta {7/2014. (III. 7.) AB határozat [15], [17]}.
- [12] A perbeli esetben az alperes a felperest az általa közöltekkel kapcsolatosan nem kereste meg, információit más sajtóorgánumoknak név nélkül megszólalók közléseire alapította, tartalmilag azokat ismételte meg cikkében. Semmilyen módon sem valószínűsítette, hogy a cikk szerint neki név nélkül nyilatkozók valós személyek és okkal kérnek névtelenséget. E körben helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy a felperes szakszervezeti tisztsége megszűnt, munkavállalói minőségben sincs kapcsolatban a feltételezett nyilatkozóval, ezért az informátor retorziótól való féltelme nem lehet valós indok. Mivel a forrásvédelem az információt átadó személy és az újságíró között fennálló azon bizalmi viszonyt illeti meg, amelynek révén a közügyekkel kapcsolatos tények és vélemények a nyilvánosság elé kerülhetnek, az ezen lehetőségre történő pusztán hivatkozás az

alperest terhelő bizonyítási kötelezettséget nem szünteti meg [165/2011. (XII. 20.) AB határozat V.2. pont].

- [13] A sajtó-helyreigazítási perek szempontjait rögzítő, de a személyiségi jogi perekben is alkalmazandó, a Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalása szerint a sajtóközlemény kifogásolt tényállításának valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. Az olyan sajtóközlemény valóságát is általában a sajtószerv köteles bizonyítani, amely híven közli más személy tényállítását, nyilatkozatát, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét. Az alperes védekezése ennek a szempontnak nem felelt meg. Alapvetően arra hivatkozott fellebbezésében, hogy a perben kihallgatott tanú vallomása, a felperes által a per során csatolt iratok mennyiben nem támasztották alá a felperes állításait.
- [14] Az (1) közlés esetében az alperes azt tartozott bizonyítani - az ítélet fellebbezéssel érintett része vonatkozásában - hogy a felperes személyes, politikai célból használja az ... irodáját, a számára ezen minőségében biztosított egyéb eszközöket. Bizonyítási indítványt e körben nem tett, mert védekezése szerint nyilvánvaló, hogy a felperes a kampány során az irodában nem szakszervezeti tevékenységet folytatott, hanem politikai pályája sikere érdekében használta a rendelkezésére álló infrastruktúrát. A másodfokú bíróság megítélése szerint ilyen kategorikus kijelentés nem tehető. Az elsőfokú bíróság indokolásában sem érhető tetten olyan jellegű ellentmondás, mint amire a fellebbezésében az alperes hivatkozott. A tárgyi eszközök használata, illetve egyes emberek személyes segítsége jól elhatárolható tevékenység. Az alperesi állítás alátámasztására nem elegendő az, hogy ... tanú nem tudott határozottan arról nyilatkozni, hogy a felperes milyen célból vette igénybe a vállalati eszközöket. E körben legalább egy konkrét esetet meg kellett volna jelölnie, vagy arra nézve egyéb bizonyítást felajánlania, ennek hiányában a felperes által felajánlott tanú vallomásának határozatlansága az alperes terhére esik. Az lehet újságírói következtetés, hogy a szakszervezeti munkától a felperes tudatosan hátralépett és politikai munkásságát helyezte előtérbe, vagy a kampány finise miatt ez utóbbi fontosabbá vált a számára, az azonban bizonyítandó tényállítás, hogy ennek érdekében milyen eszközöket vett igénybe. Ezen állítás bizonyítása nem volt sikeres, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette. Ez a valótlan állítás ugyanis sértő is egyben, mert a felperes megítélésére negatívan hat, ha jogosulatlan tevékenységet állítanak a terhére.
- [15] A (2) közlés esetében az alperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az ...-ból a tagok nagyobb számban távoztak a kérdéses időszakban, továbbá azt is, hogy ennek oka a felperes politikai szerepvállalása volt. A taglétszám csökkenésére vonatkozóan az alperes bizonyítást nem ajánlott fel ezért súlytalan, hogy a tanú vallomásában elhangzott „választások közeledtével” időszak milyen időintervallumot ölel fel. Arra helytállóan hivatkozott fellebbezésében, hogy a felperes a 2017. december hónapra megállapított taglétszám tekintetében számítási hibát vétett, mert az ... tagok összlétszáma ténylegesen 1087 fő volt. Ugyanakkor ehhez képest a 2018. áprilisi hónapban meglévő 1079 fő szignifikáns különbséget nem jelent, különösen úgy, hogy január és február hónapban a taglétszám az előző évhez képest nőtt (1096, illetve 1092 fő), noha a felperes politikai szerepvállalásáról a ... 2018. január 19-én adott ki közleményt. Nem értett egyet a másodfokú bíróság e körben azzal az alperesi érveléssel sem, hogy a felperes megítélése ezen közlés miatt nem változott. Különösebb bizonyítás nélkül is elfogadható ugyanis, hogy amennyiben valaki miatt az általa vezetett szervezet ereje, jelentősége csökken az az érintettre nézve a társadalom tagjaiban hátrányos értékeléssel jár.
- [16] A (3) közlést a fellebbezés nem érintette.

- [17] A (4) közlés fellebbezéssel érintett része vonatkozásában a munkaidő-kedvezmény visszaélészerű biztosítására vonatkozóan az alperes ugyancsak nem ajánlott fel bizonyítást. Az az érvelése nem helytálló, hogy a felperes által csatolt együttműködési megállapodás a kedvezmény biztosításra lehetőséget biztosít, nem fogadható el továbbá, hogy a tanú vallomása az állítását nem cáfolja. Az alperes ugyanis e körben határozott állítást tett, informátorra is hivatkozott. Erre tekintettel csak konkrét esemény előadásával és arra vonatkozó bizonyítékai felsorolásával tehetett volna eleget kötelezettségének. Ennek hiányában alaptalanul állított a felperes terhére joggal való visszaélést, ami miatt az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét. Ez az állítás ugyanis kifejezetten jogszerűtlen cselekedettel vádolja a felperest.
- [18] Az (5) közlés fellebbezéssel érintett része tekintetében az alperes a cikkben a birtokában lévő bérlistára hivatkozott, ezt a bizonyítékot azonban nem tárta a bíróság elé. A felperes többmillióos fizetésére vonatkozó közlés a PK 12. számú állásfoglalás alapján másképp nem értelmezhető, minthogy a felperes havi rendszerességgel jut legalább kétmillió forint közeli jövedelemhez. A felperes által csatolt iratok alapján azonban az állapítható meg, hogy az alperes által a fellebbezésében részletezett hónapok kivételével a felperes rendszeres jövedelme meg sem közelíti a cikkben írt nagyságrendet. A közlés sértő jellege vonatkozásban pedig a felperes helytállóan hivatkozott a szöveggörnyezetre.
- [19] Az elégtételadás körében azonban az alperes fellebbezése alapos volt. A másodfokú bíróság megítélése szerint a valótlan közlések nyilvánosság előtti megjelenítése a valóság tekintetében is megfelelő információt szolgáltat. Az a közlemény, miszerint „azért nem vett részt szakszervezeti tevékenységben a politikai kampány időszakában, hogy a látszatát is kerülje, hogy két funkcióját összekeveri” olyan a felperes belső készítéséről szóló és olyan tevékenységére vonatkozó információ, amelyet a cikk nem érintett közvetlenül. A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon érvelésével, hogy ezen közlemény azért szolgál elégtételül a jogsértésért, mert az alperes a cikk megjelentetése előtt nem kereste meg a felperest annak érdekében, hogy saját álláspontját is kifejthesse. A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szankció ugyanis nem járhat a jogsértő közleménnyel nem érintett részletek bemutatásával. Másrészről az Smtv. 10. §-a az alperes feladatául a hiteles, pontos, gyors tájékoztatást teszi, melyek megvalósítása nem kizárólag az érintett megszólaltatásával teljesíthető.
- [20] A sérelemdíj körében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével és kifejtett indokaival egyetértett. Azt hangsúlyozza, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján a jogsérelem miatt bekövetkezett hátrány bizonyítására a felperes nem köteles. A személyes meghallgatása során elmondottak alapján nem kérdőjelezhető meg, hogy a sérelmes és valótlan közlések miatt szűkebb és tágabb környezetében is magyarázkodásra szorult. Az alperesi állítások nem politikusi tevékenységére, alkalmassága vizsgálatára irányultak, hanem alapvető, emberi tisztességét kérdőjelezték meg, kifejezetten szabálysértéseket, joggal való visszaéléseket állítottak valótlanul a terhére. Az alperes mindezt olyan módon valósította meg, hogy az események érintetti oldalát nem jelenítette meg. Ezek a körülmények alátámasztják, hogy a felperest jelentősebb nem vagyoni sérelem érte. Az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége a Ptk. 2:53. § (3) bekezdése alapján megfelelő volt, a bírói gyakorlatra is tekintettel a sérelemdíj leszállítása az alperes által igényelt módon nem volt indokolt.
- [21] A kamatok tekintetében az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:48. § rendelkezéseinek megfelelően határozott.

- [22] Az elsőfokú bíróság ítéletének fejrészában az alperes székhelyének címét hiányosan tüntette fel. A másodfokú bíróság ennek kijavításáról a Pp. 352. § (1) bekezdése és a 353. § alapján határozott. Az ítélet indokolásában az alperesi jogelőd megnevezése vonatkozásában történő elírás esetében külön formai határozat hozatala nem szükséges. A másodfokú bíróság ítéletének tényállási részében ezen hiányosság orvoslása megtörtént a jogelőd helyes elnevezésének feltüntetésével.
- [23] Mindennek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta. A perkoltségre azonban ez a változtatás nem volt kihatással figyelemmel arra, hogy a fellebbezés pusztán az elégtételadás módja tekintetében volt kisebb részben alapos.
- [24] A másodfokú eljárásban az alperes túlnyomó részben pervesztesnek minősült, ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperesnek az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket. Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2020. június 3.

dr. Kisbán Tamás s. k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s. k.
bíró